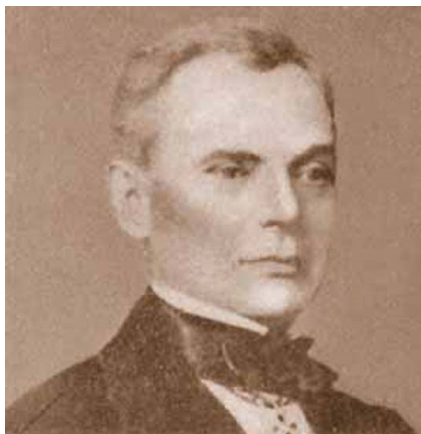

ЦНБ Каразінського університету відкрилася виставка, присвячена 160-річчю від дня проведення гальванічних дослідів у Імператорському Харківському університеті та 210-річчю від дня народження професора університету Лапшина В. І.

Лапшин В.І.

Професор Лапшин В.І, кандидат Морозов Ю.Г. та магістр Тіхонович Ф.В. проводять гальванічні дослідів у фізичному кабінеті Харківського імператорського університету. Вересень 1859 року.

У звітах про стан та діяльність Харківського університету за 1858-1860 роки повідомляється про проведення в університеті 21 і 25 серпня 1859 р. та 17 вересня 1859 р. (за старим стилем) так званих гальванічних дослідів. Вони були здійснені з використанням гальванічної електрики, джерелом якої служила потужна батарея гальванічних елементів, що складалася із 1000 гальванічних елементів Бунзена. Цю батарею представив у розпорядження університету його комісіонер, тобто офіційний постачальник, О.Х. Едельберг, придбавши її в Парижі за свої кошти. Ініціатором проведення досліджень був професор Харківського університету В.І. Лапшин. Йому допомагали кандидат Харківського університету, в подальшому його професор, Морозов Ю.Г. та магістр Харківського університету Тіхонович Ф.П. Масштаб досліджень дії гальванічної електрики на різні об'єкти переважав усі відомі дослідження, що були здійснені раніше за цією ж тематикою. Звіти про результати гальванічних дослідів були опубліковані після їх завершення в низці російських та зарубіжних наукових видань та в місцевій пресі.

У результаті проведення досліджень, які склалися із двох напрямків, фізичного та хімічного, було здійснено вивчення теплової дії електричного струму, а саме: розжарення і плавлення дротини із платини та зразків інших мінеральних речовин, плавлення заліза та сталі над водою. Було також проведено низку досліджень, спрямованих на встановлення фізичної суті деяких світлових явищ. Вчені отримали електричну дугу та вивчили оптичний спектр її світла, дослідили дію магнітного поля на дугу, здійснили гальванічне фотографування різних предметів завдяки використанню світла електричної дуги для отримання зображень у оптичному мікроскопі, відкрили явище поляризації світла електричної дуги. Вони також здійснили електричне освітлення фізичного кабінету, святкової зали та інших приміщень університету, території Лопанського мосту та так званої «залопанської» території м. Харкова. Для цього було використане світло електричної дуги. Освітлення територій здійснювалось із вікна фізичного кабінету та із павільйону, спеціального змонтованого на даху однієї з будівель університету. Були також проведені біофізичні дослідів, спрямовані на вивчення впливу фізіологічної дії електричного струму на живий організм. Хімічний відділ гальванічних дослідів полягав у дослідженні дії електричного струму на різноманітні хімічні сполуки.

На виставці представлені бібліографічні джерела, в яких йдеться мова про гальванічні дослідів, наукові праці професора Лапшина В.І. та старовинні фізичні прилади, якими він користувався.

Експозиція працюватиме протягом вересня 2019 року.

Місце проведення: майдан Свободи, 4, головний корпус університету, 8-й поверх, хол Центральної наукової бібліотеки.